

רע"פ 1007/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1007/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ב-ע"פ 60510-11-21 מיום 17.1.2022 שניתן על ידי השופטת העמיתה ד' ברלינר, השופטת א' נחליאלי חיאט, והשופט ש' יניב

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת העמיתה ד' ברלינר, השופטת א' נחליאלי חיאט, והשופט ש' יניב) ב-ע"פ 60510-11-21 מיום 17.1.2022, בגדרו התקבל באופן חלקי ערעור המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו ב-ת"פ 25521-01-20 (השופט ש' בקר) מיום 29.8.2021 ומיום 14.10.2021, בהתאמה.

2. כמתואר בכתב האישום, המבקש והמתלוננת היו נשואים בעבר, ולהם ילד משותף קטין.

האישום הראשון - ביום 23.10.2019 בשעה 17:30 לערך, עת נסעה המתלוננת ברכבה, המבקש "הגיח" לפתע, פתח את דלת הנוסע שליד הנהג, והתיישב במושב הקדמי. אז, המבקש עצר את הרכב באמצעות ידית ההילוכים

עמוד 1

ואיים על המתלוננת באומרו "סעי תני גז, אני אהרוג אותך, תסעי סעי תני גז אל תשחקי". המתלוננת השיבה למבקש כי היא "אינה יכולה", וקראה לעזרת אביה, עמו שוחחה בטלפון באותה העת.

כמפורט בהמשך, המבקש תפס בחוזקה בשערות ראשה ובידה של המתלוננת, הכה בה במכות אגרופ והורה לה לנסוע. לאחר מכן המבקש "שלף" מכונת תספורת, משך את שערות ראשה בחוזקה וניסה לגלח את שערותיה. לבסוף, גילח את שערות גבה השמאלית, וגרם לה לחבלה בעפעף בדמות שריטה מדממת.

משפתחה המתלוננת את דלת הרכב וזעקה לעזרה, עוברי אורח חילצו אותה מאחיזת המבקש בשערותיה, והיא הצליחה לצאת מהרכב, בעוד המבקש נמלט מהמקום.

על כן, יוחסו למבקש עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בן זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ועבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק.

האישום השני - כשבוע עובר לאירוע המתואר לעיל, המבקש הגיע למקום עבודתו של אב המתלוננת וביקש לראות את בנו הקטין. שם, הביע חשש כי המתלוננת ואמה "יזמינו לו משטרה" אם יפגוש את בנו, ואיים על אביה של המתלוננת באומרו "אני אפוצץ אותן". משכך, יוחסה למבקש עבירת איומים נוספת לפי סעיף 192 לחוק.

3. בית משפט השלום הרשיע את המבקש בעבירות המיוחסות לו באישום הראשון, אולם הורה על זיכוי מביצוע עבירת האיומים מושא האישום השני, משהמשיבה חזרה בה מאישום זה.

בהכרעת דין מפורטת ומנומקת, בית המשפט נתן דעתו לראיות השונות שהונחו לפניו, וכן לטענת האליבי שנשמעה מפי המבקש. צוין, כי עדותה של המתלוננת הייתה עקבית וקוהרנטית, ולא ניכרו בה כל סתירות. המתלוננת סיפרה לשוטרים למן הרגע הראשון לאחר התקיפה, כי המבקש הוא שתקף אותה באמצעות מכונת תספורת, ועל גרסתה זו, חזרה גם בעימות מול המבקש ובעדותה בבית המשפט. עוד הודגש, כי המתלוננת לא הפריזה בתיאורים ואף סיפרה על עובדות שהיו עלולות להיות "לרעתה".

בית משפט הוסיף וציין כי גרסתה השתלבה באופן מלא עם ראיות חיצוניות אשר הצביעו על אשמתו של המבקש, ובכללן - עדותו של עד ראיה אובייקטיבי ומהימן; שיחת טלפון מוקלטת בין המתלוננת לאביה שהוקלטה על ידי זה האחרון, בה היה תיעוד קולי של האירוע; תמונות המתעדות את החבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה מהתקיפה; וכן חלק ממכונת גילוח שנמצא ברכבה יום לאחר האירוע.

4. עוד דחה בית המשפט את טענת האליבי של המבקש, במסגרתה טען כי במועד האירועים נשוא כתב האישום נכח במקום עבודתו, וזאת בהסתמך על דוח נוכחותו בעבודה. נקבע, כי מדובר בטענה "כבושה", מופרכת ומלאכותית, אשר "נרקמה רק בדיעבד". המבקש לא העלה טענה זו בחקירותיו במשטרה, ואף לא טען לה במשך חודשים ארוכים בהם התנהל משפטו - אלא העלה אותה לראשונה בעקבות אזהרת בית המשפט, ולאחר שסירב מפורשות לפרט היכן היה במועד התקיפה המתוארת.

טענת האליבי נבחנה גם לגופה. נקבע כי קבילותו של דוח הנוכחות מוטלת בספק, וממילא אין בו די כדי לעורר את אשמת המבקש - שכן אף אם המבקש אכן "החתיים" את שעון הנוכחות בשעה 18:15, יכול היה לצאת ממקום העבודה, לבצע את המיוחס לו ולשוב לעבודה, לאור הסמיכות בין מקום עבודתו למקום אירוע התקיפה.

אשר לעדי המבקש לעניין זה, בית המשפט קבע כי לא ניתן לקבל את עדותם המגמתית, בהתרשמו כי שאיפתם לסייע למבקש "הגיעה עד כדי הצהרות גורפות ובלתי סבירות", באופן המעמיד בספק את מהימנותם.

טענת המבקש בדבר מחדלי חקירה נדחתה אף היא. נקבע כי לא היה באלו כדי לפגוע בהגנתו, וכי ספק אם היה צורך בבדיקת מצלמות אבטחה שעה שהמתלוננת, בת זוגו לשעבר, מעידה כי הוא אשר תקף אותה.

נוכח כל אלו, המבקש הורשע בעבירות שיוחסו לו במסגרת האישום הראשון, אך לא בהכאת המתלוננת במכות אגרופי, משנקבע כי עובדה זו לא הוכחה.

5. בגזר דינו, בית משפט השלום עמד על חומרת מעשיו של המבקש, אשר פגע בשלמות גופה של המתלוננת, בנפשה, ובביטחונה האישי. הודגש, כי תקיפתו הייתה "יוצאת דופן" בהשתמשו במכונת גילוח על מנת לגלח את שערות ראשה, ובכך ניכרת פגיעה בכבודה, בעיקר כאישה. למעשיו אלו, נלוו איומים ברף הגבוה ביותר, בעוד המתלוננת ניסתה להשתחרר מאחיזתו.

כמו כן, הודגש כי אירוע האלימות בוצע לאחר תכנון מראש, כאשר המבקש הסתובב עם מכונת גילוח ברחבי העיר, ארב למתלוננת ברחוב ראשי במסלול חזרתה מן העבודה והתפרץ לרכבה. בית המשפט הוסיף ונתן דעתו למצוקתה של המתלוננת בעת האירוע; הנזק שעלול היה להיגרם לה אלמלא הצליחה להשתחרר מידיו; וכן נחישותו של המבקש לפגוע בה וחוסר המורא מצדו.

מכלל אלו, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל, כאשר יש למקם את עונשו של המבקש ברף העליון.

6. נוכח מסוכנותו והצורך להגן על המתלוננת, בית משפט סבר כי לא ניתן להסתפק בהרתעתו האישית של המבקש בתוך גדר מתחם זה, אלא יש להחמיר בעונשו מעבר לו, בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק. צוין, כי במקרה דנן ישנו חשש ממשי שהמבקש ישוב ויבצע עבירות לנוכח קיומו של עבר פלילי "משמעותי", הכולל 7 "הסתבכויות" פליליות קודמות, מתוכן 6 הרשעות בדין.

בית המשפט הוסיף והדגיש כי המבקש הורשע בעבירת איומים כלפי המתלוננת בשנת 2018, ושבוועיים לאחר מכן, תקף את המתלוננת ואיים על חייה. זאת ועוד, זמן קצר עובר לביצוע העבירות הנוכחיות - כחודשיים בלבד - המבקש שוחרר מבית הסוהר, דבר המלמד כי מאסרו לא הותיר בו כל חותם ולא הרתיעו.

לצד אלה, בית המשפט התחשב בתקופה הממושכת בה היה המבקש עצור באיזוק אלקטרוני, ונתן לכך ביטוי

במידת ההחמרה בעונש המאסר.

במכלול נסיבות אלו, ומשמדובר במעשה אלימות שלישי שביצע המבקש כלפי המתלוננת, תוך הסלמה במעשיו, בית המשפט סבר כי יש לחרוג באופן מתון ממתחם העונש ההולם, ב"תוספת" של 3 חודשי מאסר בפועל.

אשר על כן, נגזרו על המבקש 21 חודשי מאסר בפועל; הפעלת שני מאסרים מותנים שהיו תלויים ועומדים נגדו, האחד בן 5 חודשים והשני בן 3 חודשים, שניהם בחופף זה לזה, ובמצטבר לעונש המאסר שהושת עליו - באופן זה שתקופת המאסר הכוללת הועמדה על 26 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות "נגד הגוף", למשך 3 שנים; 7 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אימים, למשך 3 שנים; ופיצוי למתלוננת בסך 20,000 ש"ח.

7. ערעור המבקש על הכרעת דינו נדחה על ידי בית המשפט המחוזי, וערעורו על גזר דינו התקבל באופן חלקי.

נקבע, כי ממצאי המהימנות של בית משפט השלום ברורים וחד משמעיים, וכי די במתן אמון בעדות המתלוננת, כפי שפורטה בהרחבה, כדי להרשיע את המבקש. כן צוין כי גם יתר הראיות הקיימות בתיק זה מחזקות את האמון בעדותה, ובכללן - עדותו של עד הראיה שנכח במקום; שיחת הטלפון המוקלטת בין המתלוננת ואביה במועד האירוע, וכן חלק ממכונת הגילוח שנתפס לאחר מכן ברכבה.

בית המשפט המחוזי קבע כי אמנם טענת האליבי הועלתה לראשונה בהליכי המעצר עד תום הליכים, אך "לא הייתה כל סיבה" שהמבקש ישמור על זכות השתיקה בהליכי חקירתו במשטרה, והיה עליו לטעון זאת באופן מפורש וברור בהודעתו, ובפרט משמדובר בטענה לטובתו. ממילא, הודגש כי לא נפל פגם במסקנתו של בית משפט השלום כי זו אינה יוצרת ספק בהרשעתו, שכן ללא קשר לעיתוי העלאת הטענה, האליבי "רעוע" ולא הוכח במידה הנדרשת.

8. אשר לעונשו של המבקש - נפסק כי אירוע האלימות המתואר "נדיר בחומרתו", וכי במעשיו המבקש העיד על עצמו שלא יירתע מכל התנהגות שעלולה לפגוע במתלוננת. משכך, נקבע כי הענישה שהוטלה עליו מידתית ומתאימה לחומרת מעשיו, אולם בשל "התקדימיות" שבהחלת סעיף 40 לחוק, הוחלט לצמצמה באופן ש"התוספת" תהא חודש אחד בלבד.

כיוצא מזה, בית המשפט המחוזי העמיד את עונשו של המבקש על 19 חודשי מאסר בפועל חלף 21 שנקבעו בבית משפט קמא, ויחד עם המאסרים המותנים שהופעלו - יהיה על המבקש לרצות 24 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה נותרו בעינם.

9. מכאן הבקשה שלפניי.

המבקש שב על טענותיו שנטענו לפני הערכאות קמא, כאשר לשיטתו זיהויו על ידי המתלוננת היה שגוי, ועל כן

יש לזכותו מכלל העבירות המיוחסות לו באישום הראשון. נטען, כי זכויותיו הופרו ב"רגל גסה" משהוטל עליו להוכיח כי שהה במקום עבודתו במועד ביצוע העבירות, ובפרט משעדותם של העדים שהביא מטעמו לענין זה, לא נסתרה. כן צוין, כי בית משפט השלום התעלם מהנזק הראייתי שנגרם לו, ושקביעתו כי טענת האליבי "כבושה" הביא לעיוות דין. נוכח כל אלה, נטען כי יש לקבל את בקשתו למתן רשות ערעור משיקולי צדק.

דין והכרעה

10. דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד בהם מתעוררת סוגיה עקרונית רחבת היקף, החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או כאשר נגרם לו אי צדק קיצוני או עיוות דין (רע"פ 1278/22 אבו אמדעם נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (24.2.2022)).

הבקשה דנן אינה נמנית עם מקרים חריגים מעין אלו, ודי בכך כדי לדחותה. מרבית טענות המבקש מופנות כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בהכרעת דינה של הערכאה הדיונית, שכידוע ערכאת הערעור לא תיטה להתערב בהם - לא כל שכן במסגרת "גלגול שלישי" (רע"פ 203/22 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.1.2022)).

11. למעלה מן הצורך, עיינתי עיין היטב בטענות המבקש ובפסקי הדין של הערכאות קמא, ולא מצאתי ממש בבקשתו. הן בית משפט השלום והן בית משפט המחוזי דנו בטענותיו לפני ולפנים, והרשעתו עוגנה כדבעי בחומר הראיות. בנסיבות אלה, אף אני סבור כי הוכח מעבר לכל ספק סביר שהמבקש ביצע את המיוחס לו - המתלוננת הכירה את המבקש, בן זוגה לשעבר לו הייתה נשואה, וזיהתה כי הוא זה אשר תקפה. עדותה נקבעה כמהימנה, קוהרנטית ועקבית, זאת למול עדותו של המבקש והעדים מטעמו, שנקבעו כבלתי סבירות, ומהימנותם הוטלה בספק.

יתר הראיות בתיק מחזקות אף הן את עדותה - כמתואר, קיים תיעוד קולי מזמן האירוע, שיחת הטלפון בין המתלוננת לאביה, בה נשמע קולו של המבקש באימו עליה, וכן עדותו של עד ראייה אובייקטיבי שנקבעה כמהימנה, לקרות האירועים המתוארים. משכך, נהיר אפוא כי לא ניתן לקבל את טענת המבקש כי היה "זיהוי שגוי" כלשונו.

אשר לטענת האליבי שנשמעה מפיו, מקובלת על"י קביעתן של הערכאות קמא כי אין בה כדי לעורר ספק סביר באשמתו, במנותק משאלת העיתוי בו הועלתה - שכן למבקש עמד זמן מספק לביצוע העבירות בהן הורשע. ממילא, גם העדים שהביא מטעמו לענין זה, העידו עדות סברה גרידא אשר לא ניתן לקבלה (פסקה 85 להכרעת הדין; ע"פ 1620/10 מצגורה נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (3.12.2013); ע"פ 5010/17 שטרית נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (20.6.2019)).

12. קשה להפריז בחומרתם הרבה של מעשי המבקש, אשר פעם אחר פעם נקט במעשי אלימות ואיומים נגד המתלוננת, בת זוגו לשעבר, זה עתה בפעם השלישית. המבקש ארב למתלוננת ברחובות העיר עם מכונת תספורת באמתחתו, פרץ לרכבה בזמן נסיעתה, איים עליה בחייה, וכן ניסה לגלח את שערות ראשה. עונש המאסר בפועל שריצה

מאחורי סורג ובריח לא הרתיעו, וכחודשיים בלבד לאחר שחרורו, שב ותקף את המתלוננת כצייד האורב לטרף.

בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה כלפי מי שהורשע בעבירות אלימות כלפי בת זוגו. הדברים נכונים שבעתיים שעה שנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו, אלא בוחר "להתמיד" בדרכו הרעה, באופן המעורר חשש ממשי מהישנות עבירות והסלמתן במקרים כגון דא (רע"פ 2278/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.4.2021); רע"פ 7706/21 עמאש נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (28.11.2021)).

13. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ' באדר ב' התשפ"ב (23.3.2022).

שׁוֹפֵט
